

Seat No. _____

HAJ-001-2383001
M. S. W. (Sem.-III) (CBCS)
(W.E.F. 2019) Examination
May - 2023
Human Growth &
Development : Paper-16

Faculty Code : 001
Subject Code : 2383001

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

- 1 માનવવૃદ્ધિ અને વિકાસની સંકલ્પના સમજાવી, વિકાસલક્ષી મનોવિજ્ઞાનનો ઈતિહાસ સમજાવો. 14
- અથવા
- 1 માનવ વિકાસ અંગેનો મનોવિશ્લેષણ સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
- 2 માનવવૃદ્ધિ અને વિકાસમાં સમાજ કાર્યકરની ભૂમિકા ચર્ચો. 14
- અથવા
- 2 માનવવૃદ્ધિ અને માનવ વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત ચર્ચો. 14
- 3 યુવા અવસ્થા એટલે શું? તેના લક્ષણો ચર્ચો. 14
- અથવા
- 3 મધ્યાવસ્થા એટલે શું? તેના લક્ષણો ચર્ચો. 14
- 4 ગર્ભાવસ્થા એટલે શું? તેના જોખમો ચર્ચો. 14
- અથવા
- 4 વૃદ્ધા અવસ્થા એટલે શું? તેની માનસિક સમસ્યાઓ સમજાવો. 14
- 5 ટૂંકનોંધ લખો: (કોઈ પણ બે) 14
- (1) વિકાસના લક્ષણો
- (2) ભારતીય જીવનશૈલી પ્રમાણે વિકાસની અવસ્થાઓ
- (3) શિશુ અવસ્થા
- (4) તરુણાવસ્થામાં જાતિયતા પ્રત્યેનું મનોવલણ.

ENGLISH VERSION

1 Explain the history of development oriented psychology by conceptualizing human growth and development. **14**

OR

1 Explain the psychoanalytic theory of human development. **14**

2 Discuss the role of social workers in human growth and development. **14**

OR

2 Discuss the difference between human growth and human development. **14**

3 What is youth? Explain its features. **14**

OR

3 What is mediocrity? Discuss its symptoms. **14**

4 What is pregnancy? Discuss its risks. **14**

OR

4 What is old age? Explain his mental problems. **14**

5 Write short notes : (any **two**) **14**

- (1) Characteristics of development
- (2) Stages of development according to Indian lifestyle
- (3) Infancy
- (4) Attitudes towards sexuality in adolescence.
